

8.5.2019

Celian palvelut kirjastoissa

Koulutus Tampereen AKE-alueen kirjastoille Jyväskylässä 8.5.2019

Elina Kilpiö, Celia

elina.kilpio@celia.fi

Päivän ohjelma

9.30 - 11.00	Yhdenvertaisuus ja kirjastot
Miten Celia tukee kirjastoja
Celian palvelut
Celia osana kirjaston palvelua
Kirjastojen tunnukset ja kuuntelu
11.00 - 11.15	Kahvitauko
11.15 - 12.30	Celian kuunteluohjelman esittely käytännössä
Käytännön harjoittelu tehtävien mukaan

Yhdenvertaisuus ja kirjastot

Yhdessä asiakkaiden hyväksi

"Mulla on lukuhäiriön lisäksi vaikeaa työuupumusta takana ...

Aloitin syksyllä opinnot uudestaan ja monet tentit olen päässyt äänikirjojen avulla läpi..."

Kaikki kuntalaiset eivät käytä kirjastoa.
(ARTTU2-tutkimus 2015)

Pyri tavoittamaan myös henkilöitä, jotka eivät tiedä kirjaston laajasta tarjonnasta.

Lisää yhdenvertaisuutta

Lisää yhdenvertaisuutta eri tavoin, mm.

- Jaa tietoa Celian palveluista ihan kenelle vaan!
- Kun muokkaat verkkosivujen sisältöä, katso saavutettavuusvinkit sivustolta www.saavutettavasti.fi.
- Käytä Yleisten kirjastojen saavutettavuussuosituksen vinkkejä (päivitetään Kirjastopäiviin mennessä).

shop.kuntaliitto.fi/product_details.php?p=3215

Miten Celia tukee kirjastoja

Celia tukee kirjastoja

- Celia tuottaa kirjastoille ja asiakkaille maksuttomia palveluita, joita kirjasto voi tarjota kaikille lukemisesteisille asiakkailleen.
- Celiasta maksuttomat äänikirja- ja lainauspalvelut, esitteet, julisteet.
www.celia.fi/tilaa-celian-esitteita/
- Palveluita rakennetaan yhdessä kirjastojen kanssa.
- Celia on opetus- ja kulttuuriministeriön virasto.

Kirjastot tukevat kuntalaisia

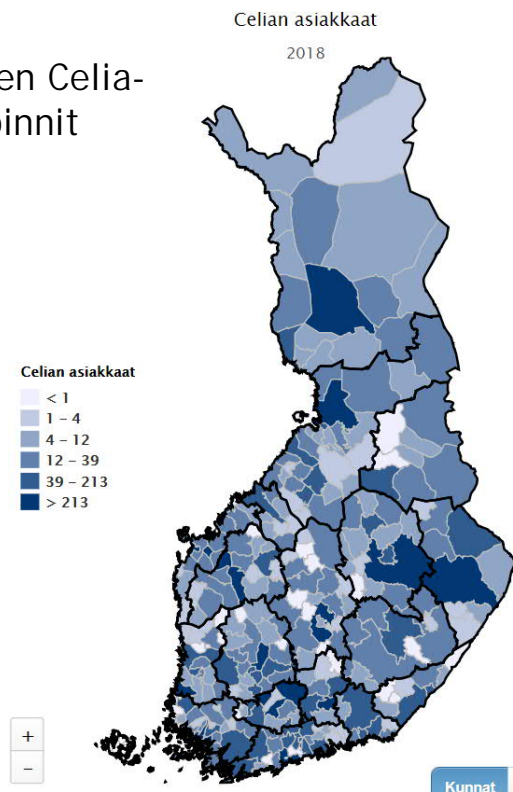

- Kuntien kirjastopalvelut pyrkivät tavoittamaan kuntalaisia yhdenvertaisesti: kaikille löytyy jotakin sopivaa tarjottavaa!

Lukemisesteisille henkilöille tarkoitettuja Celian palveluita on tarjolla lähes kaikissa manner-Suomen kunnissa.

Lähes kaikki Keski-Suomen kunnat ovat mukana Celia-yhteistyössä.

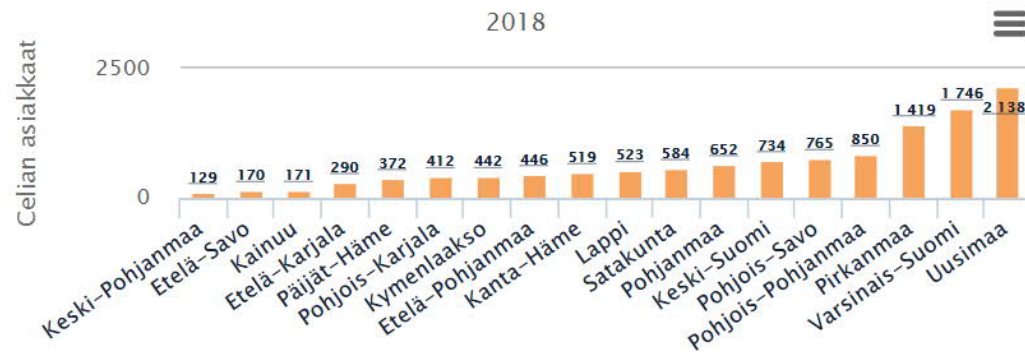
Kirjastojen Celia-
rekisteröinnit
2018

<http://tilastot.kirjastot.fi/>

> Tietojen visualisointi

Keski-Suomen tilanne

<http://tilastot.kirjastot.fi/>
> Tietojen visualisointi

Celian palvelut käytännössä

Mitä Celia tarjoaa asiakkaillesi

Luettavaa monissa muodoissa

- Yli 40 000 äänikirjaa, noin 1000 uutta vuosittain
- Myös oppikirjat kaikille kouluasteille
- Erikoisaineistoja: pistekirjat, koskettelukirjat

Eri palvelukokonaisuuksia

- Verkkokuuntelu:
siihen liittyvät sivustot ja sovellukset
- CD-palvelut:
suoraan asiakkaan kotiin tai kirjaston kautta
- Ei lisenssirajoituksia: kaikki valmiit äänikirjat
lainattavissa vaikka tuhansille yhtä aikaa

Kirjastoille tukea, ohjausta ja materiaaleja opastukseen.

Kaikki palvelu maksutonta www.celia.fi/tietoa-celiasta

Verkkokuuntelun käytön vaihtoehdot

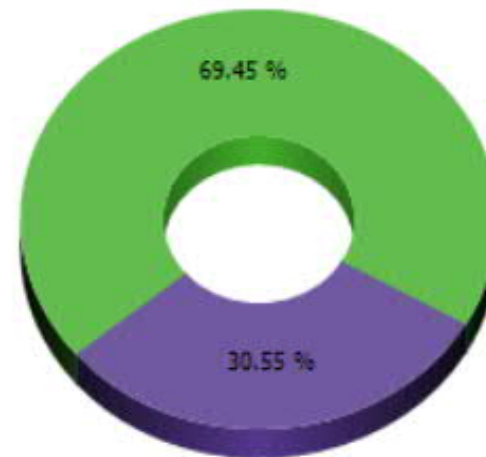

Celianet

- Lainausta, ohjeita ja lainojen hallintaa
- Kuuntelu suoratoistona selaimessa
- Tiedoston lataus
- Rekisteröinti ja asiakashallinta

Pratsam Reader -sovellus

- Käytössä älypuhelimella tai tabletilla
- Lainausta ja kuuntelua

Asiakkuus:

- CD-asiakas (15172)
- Verkkواسiakas (34498)

CD-palvelu vaihtoehtona

- Jos ei ole nettiä käytössä, äänikirjat voi saada CD-levyinä.
 - Levyjä riittää ainakin vielä lähivuodet.
- A. Levyt Celiasta asiakkaan kotipostiin
- Kirjasto rekisteröi CD-kerhoasiakkaaksi.
 - Kerhoista valitaan sopivat teemat, kirjoja saa 1-5 kuukaudessa.
 - Kerhopaketti tulee kotiin kerran kuussa.
 - Jos asiakkaan yhteyshenkilöllä on sähköpostiosoite, hän saa Celianet-tunnukset ja voi lainata CD-levyjä Celianetissä max 14/4 vk.
 - Levyt hävitetään kuuntelun jälkeen.
- B. Celian CD-äänikirjat kirjaston kautta
- Asiakasta ei tarvi rekisteröidä Celian asiakkaaksi.
 - Aineisto kirjaston tunnuksilla tilauksena Bookylta (kohta myös Kirjastopalvelusta) tai lainaamalla Celianetistä.
 - CD-levyt
 - joko vuosien ajan kirjaston/kimpan kokoelmassa (tiedot tallennettu)
 - tai tilattu yksittäiselle asiakkaalle ja hävitetään lainauksen jälkeen.
 - Levyt palautetaan kirjastoon.

Celian CD-äänikirjojen kuuntelu

- Kuunteluun tarvitaan mp3-tason CD-soitin: testaa jollakin Celian CD-äänikirjalla, onko oma laite sopiva.
- Jos lukemiseste on terveydentilaan liittyvä, CD-soittimen voi lainata Näkövammaisten liitosta (vaikka ei olisi näkövammainen).
- Cd-soittimen voi ostaa itse; Celia suosittelee Näköpiste Polar Printin soitinta puhelintuen ja huollon takia.
- Printtiohje asiakkaalle sivulla www.celianet.fi/cd-kerhot

Kuvat soittimista

Malli Näkövammaisten liiton lainaamasta soittimesta:

Malli Näköpiste Polar Printin myymästä soittimesta:

Oikeus vain rajatulla ryhmällä

- Lakeihin perustuen Celia tuottaa kirjoja saavutettavaan muotoon.
- Laki myös rajaa, että asiakkaalla pitää olla lukemisen este.
- [Laki Celian toiminnasta](#)
- [Asetus Celian toiminnasta](#)

Kirjastoilla velvollisuus yhteistyöhön Celian kanssa

- [Laki yleisistä kirjastoista 1492/2016](#)
- [Hallituksen esitys HE 238/2016, joka sisältää perustelut](#)

Lukemisesteen todentaminen

- Liittymishaastattelun yhteydessä rekisteröijä kertoo asiakkaalle, että palveluun voi liittää vain henkilöitä, joilla on lukemisen este terveydellisten syiden, vamman tai oppimisvaikeuksien takia.
- Liittyvä asiakas vahvistaa lukemisesteen olemassaolon suullisesti.
- Rekisteröijän ei tarvitse tietää, mikä este on.

Rekisteröinti

- Lomakkeet asiakkaan rekisteröintiin www.celianet.fi
- Kirjastojen rekisteröijillä henkilökohtaiset tunnukset rekisteröintiin tietosuojasyistä.
- Käyttäjätunnus ei CELA-alkuinen (esim. s-posti tai nimi).
- Voi rekisteröidä verkkokuuntelijoita ja CD-lainajia.
- Asiakkaalle lähtevät käyttäjätunnukset s-postiinsa heti, kun lomake on tallennettu.
- Verkkokuuntelijaa voi opastaa lainauksen alkuun.

Kysy neuvoa

- Oman kirjaston tai alueen henkilökunnalta
- www.celia.fi ja www.celianet.fi
- Celian asiakaspalvelu:
 - Chat: arkipäivinä klo 9-14
 - Sähköposti: palvelut@celia.fi
 - Puhelinpalvelu. p. 0295 333 050
 - maanantai-torstai klo 9-11

Kuva ENTER ry:n sivulta www.entersenior.fi

Seuraa Celiaa

- Kirjastojen henkilökunnalle suljettu FB-ryhmä www.facebook.com/groups/celiakirjastoille/
- YouTube-videoita www.youtube.com/user/celiakirjasto/videos

Tilaa uutiskirjeitä <http://celia.pvmailer.net/>

- Verkkopalvelujen tuki: www.facebook.com/groups/celiatuki/
- Kirjoja kaikille: www.facebook.com/groups/kirjoja.kaikille/
- Celia: www.facebook.com/celiakirjasto/

Celia osana kirjaston palvelua

Kirjaston tiloissa

- Julisteet ja esitteet näkyvillä
- Jaa tietoa kaikille
- Selkis-hylly, jossa helppoa luettavaa eri muodoissa
- Verkkosivuille tietoa liittymisestä ja tarjonnasta, esim. [Keskikirjastot](#)
- Kirjastojen Celia-CD-kokoelma

- Henkilökunnalla oltava osaamista Celian palveluista, että voivat
 - kertoa palvelusta
 - liittyy mukaan ja opastaa alkuun
 - osaavat ohjata eteenpäin

Selkis-hylly Malmin kirjastossa Helsingissä

Hakeutuivissa palveluissa

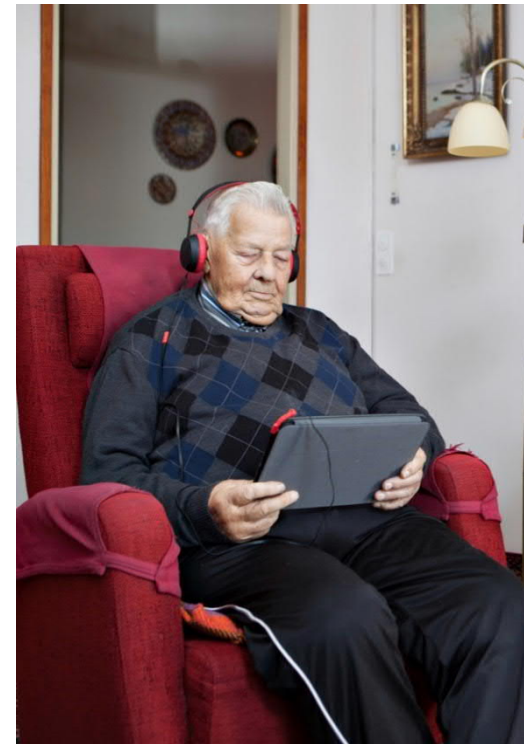

Kirjastoautot

- Ohjaa opettajia -> erityisopettajat rekisteröivät lukemisesteisiä oppilaita Celian palvelujen piiriin www.celia.fi/opettajille
- Kerro kirjavinkkauksissa myös äänikirjoista
- Käytä vinkkausapuna mm. Celian vinkkauspakettia www.celianet.fi/kirjavinkkauspaketti-kirjastoille

Kotipalvelu

- Muista kotipalveluasiakkaille myös Celian tarjonta.
- Tue verkkokuunteluun, jos asiakkaalla on älypuhelin.
- Kerro Mukanetin tms. tarjoamista digituen palveluista.
- Jos asiakkaalla ei ole älypuhelin tai tablettia / tietokonetta, kerro Celian cd-äänikirjapalvelusta.
- Kotipalvelu voi käyttää kirjaston Celian äänikirjojen cd-kokoelmaa tai perustaa sellaisen www.celianet.fi/celian-cd-aanikirjojen-kokoelma-kirjastoissa/

Etsi yhteistyötahoja

- Kerro Celia-aineistosta siellä, missä kerrot kirjastosi palveluista.
- Esim. kirjavinkkauksessa alakoulun oppilaille.
- Vieraile eri yhdistyksissä, hanki sieltä tiedon levittäjiä.
- Järjestä kirjastoosi digiopastusta.
- Ole mukana hankkeissa

www.celianet.fi/kirjavinkkauspaketti-kirjastoille

Kirjastojen tunnukset ja kuuntelu

Kirjastojen Celia-henkilöt

- Alueelliset Celia-vastaavat:
 - noin 30 henkilöä ympäri Suomen
 - Keski-Suomen alueen vastaava Liina Luumi-Mustonen
 - alueellinen vastaava jakaa tietoa muutoksista ja voi myös esim. vetää koulutuksia
 - alueellinen vastaava voi olla myös oman kirjastonsa pääkäyttäjä tai rekisteröijä
- Kirjastojen Celia-yhteyshenkilöt:
 - tuhansia ympäri Suomen
 - henkilöitä, jotka tekevät asiakasrekisteröintejä
 - voivat olla pääkäyttäjiä tai rekisteröijä

Kirjastojen tunnukset

- Yhteiskäytössä kirjastolla:
 - CELA-alkuinen tunnus
 - siihen liittyvät Pratsam Reader -sovelluksen tunnukset, joiden käyttäjätunnus sama CELA
 - esim. unohtuneen tunnuksen lähetys, Celianet-kuuntelun kokeilu, Celianetin esittely
- Henkilökohtaiset tunnukset:
 - rekisteröijän tunnukset
voi rekisteröidä, lainata Celianet-kuunteluun ja yhteiselle sovellukselle
 - pääkäyttäjän tunnukset: kuten rekisteröijällä, lisäksi voi lisätä rekisteröijiiä

Celia.fi, Celianet ja sovellus

Sivustoina selaimessa (Chrome, Edge, Firefox...)

- www.celia.fi
 - muille kuin jo asiakkaille
 - yleistä Celiasta
 - mm. esitetilauksetwww.celia.fi/tilaa-celian-esitteita/
- Celianet www.celianet.fi
 - kun on jo tunnukset
 - lainaus ja rekisteröinti
 - ohjeet

Sovelluksena (älypuhelimelle ja tabletille)

- Pratsam Reader -sovellus
 - haetaan laitteen sovelluskaupasta
 - lainaus ja kuuntelu

Palvelut Celian kirjat Celia asiantuntijana Saavutettavuus Tietoa Celiasta

Tietoa Celiasta

Yhteystiedot +

Asioi verkossa

Uutiset

Tapahtumat

Tilaa Celian esitteitä

Tilaa uutiskirjeitä

Koulutushinnasto

Medialle +

Organisaatio ja arvot +

Celian historia +

Julkaisut ja asiakirjat

Saapumisohje Celiaan

Lahjoitukset

Strategia ja toimintasuunnitelma

Blogi

Etusivu / Tietoa Celiasta

Mikä?

Celia on saavutettavan kirjallisuuden ja julkaisemisen asiante... yhdenvertaisuutta lukemisessa ja oppimisessa. Celia tuottaa

Celianetin käyttö www.celianet.fi

Salasanat

- Unohtuneen salasanan tilaus ja salasanojen vaihto www.celianet.fi/salasanat
- Celianetin lisäksi myös sovelluksen tunnusten vaihto täältä
- Celianet ja sovellus:
käyttäjätunnus molemmissa sama, salasana eri -> vaihda samaksi.

Ohjeet ja vinkit

- Ohjeita kirjojen hakuun ja lainaukseen www.celianet.fi/ohjeet
- Samalla sivulla myös ohjeet sovelluksen asennukseen ja käyttöön!
- Uutuuslistat ja kirjavinkit sivulla www.celianet.fi/kirjavinkit

Lainaus ja lainojen hallinta

- Kirjojen haku, selostukset, lainausvaihtoehdot (voi lainata myös sovellukseen)
- Omat lainat -sivulta uusiminen, eräpäivät:
laina-aika 28 vrk, poistuvat automaattisesti myös sovellukselta.

Omat asetukset

- Eräpäivämuistutusten, lainahistorian tallentumisen ym. vaihto www.celianet.fi/asetukset
- Näkymä esille vain kirjautuneena (oikeasta yläkulmasta).

Liittäminen palveluun

- Näkymä esille vain rekisteröijien tai pääkäyttäjän tunnuksilla.

Valitse lainaustapa

 Kuuntelu sovelluksessa
Kun olet lainannut kirjan, voit kuunnella Reader-sovelluksella.

LAINAA →

 Kuuntelu Celianetissä
Kun olet lainannut kirjan, voit kuunnella sivulta.

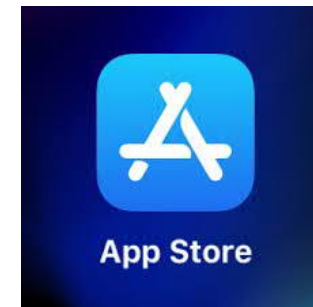
LAINAA →

 Kirjan lataus tiedostona
Kun olet lainannut kirjan, voit ladata sen sivulta.

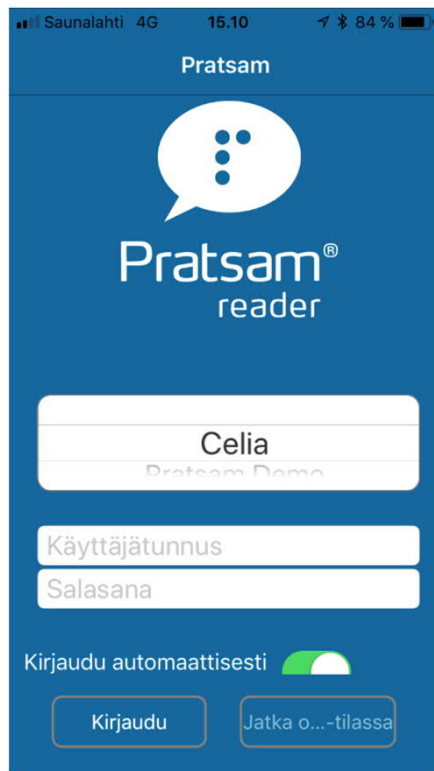
LAINAA →

Mobiililaitteelle Pratsam Reader -sovellus

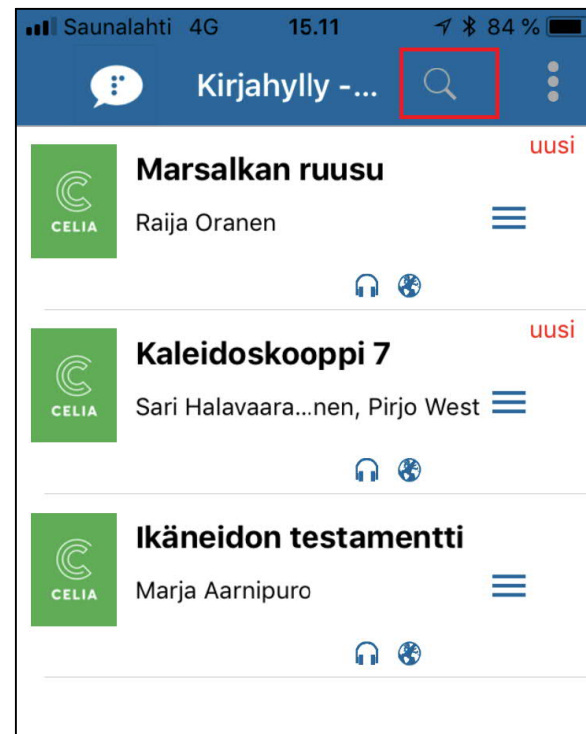
- Celian äänikirjoja voi hakea, lainata ja kuunnella tabletilla ja älypuhelimella, maksuttomalla Pratsam Reader -sovelluksella.
- Varatut kirjat (ja kerhokirjat) tulevat suoraan sovellukseen.
- Pratsam Reader -sovellus toimii iPhonella, iPadilla ja Android-laitteilla (ei Windows-laitteille)
- Samoilla tunnuksilla voi asentaa useammalle laitteelle, mutta käyttö vain yhdellä kerrallaan.
- Ohjeet: www.celianet.fi/kuuntelu-sovelluksessa/
- Kullakin kirjastolla vain yhdet sovellustunnukset -> kokeilussa vuoroteltava, asiakasopastusta asiakkaan laitteella
- Jos toimit kouluttajana, voit tilata henkilökohtaiset kouluttajatunnukset
www.celia.fi/kouluttajatili-verkkopalveluihin/

Kirjaudu, hae ja kuuntele

1. Kirjaudu

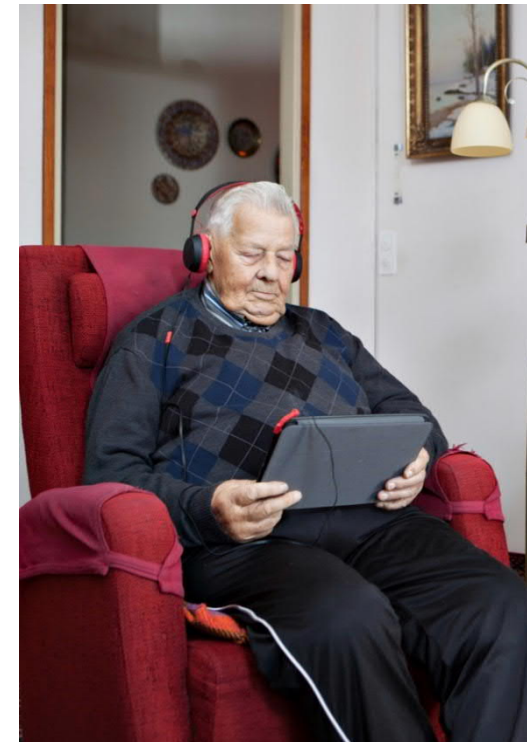
2. Avaa suurennuslasista hakusivu lainataksesi.

3. Kuuntele ja muokkaa nopeutta yms.

Vinkkejä sovelluksen käyttöön

- Jos kuuntelee liikkuen/matkustaessa, kirjat kannattaa ladata offline-tilassa kuunneltavaksi
- Kirjaan voi laittaa kirjanmerkkejä
- Jos ongelmia:
 - Kirjautuminen: varmista, että tunnukset oikeat palautus www.celianet.fi/salasanat
 - Tarkista yhteys: mobiiliverkko tai wifi (kokeile molemmilla)
 - Kokeile useammalla kirjalla
 - Kirjautu ulos sovelluksesta
 - Käynnistä laite uudelleen
 - Poista sovellus ja asenna uudelleen
 - Muista aina päivittää sovellus uusimpaan versioon

Tehdään yhdessä lukemisesta
yhdenvertaista!

palvelut@celia.fi
elina.kilpio@celia.fi

